

Mirgaa fi Itti Gaafatamummaa Gargaarsa Maallaqaa fi Nyaataa Keessan

MAQAA MAAMILAA (ABBA WARRAA)

LAKKOOFSA EENYUMMAA MAAMILAA

Itti Gaafatamummaa Keessan (Isin dirqama)

- Ulaagaa guutuu fi dhiisuu kee murteessuuf odeeoffanno nu barbaachisu nuuf kenni.
- Yeroo barbaachisutti ragaa nuuf kenni. Siif arguu dandeenyaa ta'a. Odeeoffanno muummichaaf kennitan qondaaltota federaalaa fi naannootiin mirkanaa'uu qaba. Mirkaneessi qorattoota burjaajessitootaa hojjettoota muummee hojji irraa qunnamtii hordoffii dabalatee ta'uun danda'a.
- **Odeeoffanno Muummee Tajaajila Hawaasummaa fi Fayaatti Department of Social and Health Services (Muummee Tajaajila Hawaasummaa fi Fayyaa) gabaafame** ulaagaa uwisa kunuunsa fayyaa Health Care Authority (Abbaa Taayitaa Eegumsa Fayyaa) fi Jijiirraa Faayidaa Fayyatiin bulfamuu irratti dhiibbaa uumuu danda'a.
- **Jijiiram** (fkn. teessoo, galii fi kkf) akka WAC 388-418-0005 keessatti barbaachisutti gabaasuu. Ji'a itti aanu hanga 10^{taattu} gabaasaa.
- **Yoo deeggarsa TANF fudhattan Division of Child Support (Damee Deeggarsa Daa'immanii) (DCS)** waliin tumsaa. DCS daa'ima (daalimman) kunuunsa kee jala jiruuf deeggarsa daa'imaakka hundeessu, fooyessuu ykn hojiirra oolchuuf gargaaru qabda, akkasumas abbummaa hundeessuuf (yoo barbaachisaa ta'e). DCS waliin tumsuun siif, ijlollee kee, ykn ijollee kunuunsa kee jala jiran warra guddiftuu hin taane irraa miidhaa akka isaan mudatu amanuuf sababa gaarii akka qabdu agarsiisu yoo dandeesse DCS tumsuu diduu dandeessa.
- **Gargaarsa maallaqaa yeroo gaafattu ykn argattu galii maddoota biroo irraa argachuu dandeessu argachuuf** iyyachuu fi carraaqqii madaalawaa gochuu.
- **Gabaasaa fi sakatta'insa barbaachisan guutuu.**
- **Gargaarsa maallaqaa fi gargaarsa nyaataaf** ulaagaalee hojji hordofaa.
- **Gargaarsa nyaataa keessan bakka bu'ee namni biraa akka fayyadamu** yoo barbaaddan nuuf himaa.
- **Sakatta'insa To'anno Qulqullinaa keenyaaf tumsaa.**
- **Gargaarsa nyaataa** miseensota mana keessanii nyaata bitachuuf qofa fayyadamaa.
- **Gargaarsa Maallaqaa** miseensota mana keessanii nyaata bitachuuf qofa fayyadamaa.
- **Namoota gargaarsa gaafatan qofaaf Lakkoofsa Wabii Hawaasummaa** (SSN) ykn haalojii immigireeshinii kennuu qabda. Yoo miseensota maatii iyaytanifi SSN ykn haala immigireeshinii kennuu dhiisuu filatte, galiin fi qabeenyi miseensota maatii hundi ammallee mirkanaa'uu qaba, ulaagaa guutuu isaanii murteessuuf yoo barbaachisaa ta'e.

Mirga Keessan (Nutis Dirqama Qabna)

- Iyyata maqaa, teessoo fi mallattoo keessan ykn mallattoo bakka bu'aa keessan hayyamamee wajjin fudhadhu.
- **Unka DSHS guutuuf si gargaara.**
- **Tajaajila ariifataa argachuuf** ulaagaa yoo guutte guyyoota 7 keessatti gaaffii gargaarsa nyaataa kee adeemsisaa.
- **Yeroo sanadoota kennitu** nagahee yoo gaafatte siif kenni.
- Murtoo barreeffamaa, yeroo baay'ee, guyyoota 30 keessatti siif kenna.
- **Qorataa Fraud Early Detection (Burjaajessaa Dafanii Adda Baafachuu)** (FRED) Office of Fraud and Accountability (Waajjira Hannaa fi Itti Gaafatamummaa) irraa dhufu waliin haasa'uu diduu dandeessa. Qorataa mana keessan galchuu hin qabdan. Qorataan yeroo biraa akka deebi'u gaafachuu dandeessa. Kunis ulaagaa gargaarsaa guutuu keessan irratti dhiibbaa hin geessisu.
- **Murtii muummichi dhimma koo irratti kenuu irratti yoo walii hin galle dhaddacha bulchiinsaa** gaafachuu dandeessa. Akkasumas, mirga dhaddacha bulchiinsaa irratti dhiibbaa utuu hin geessisin murtii ykn tarkaanfii falmisiisa ta'e akka ilaalu supparvaayizara ykn bulchaan gaafachuu dandeessa.
- Temporary Assistance for Needy Families (Sagantaa Gargaarsa Yeroo Maatii Rakkataaniif) (TANF) jalatti seeraa daangaa yeroo ji'oottan 60 **isin beeksisuu qabna**. Darbinsi yeroon kun Nyaata Barbaachisoo, ykn deeggarsa kunuunsa daa'immanii keessan irratti hin hojjetu.

Wantoota Waa'ee Kaardii EBT keessanii Beekuu Qabdan

- **Faayidaalee Adda Addaa Garmalee:** Faayadamuu: Faayidaaleen nyaataa fi maallaqaa karaa kaardii EBT raabsamu seenaa tiraansaakshinii bakka faayidaa keessan itti fayyadamtan DSHS'ni kenna. Muummichi qorannoo faayidaa gargaarsa maallaqaa dogoggoraan fayyadamu ykn faayidaa gargaarsa nyaataa maallaqaan ykn meeshaalee gatii qaban birootiin (daldala seeraan alaa) jijiiruu irratti odeeoffanno daldalaa ni fayyadama.
- **Bakka bu'iinsa kaardii EBT:** Kaardii EBT bakka buusuuf kaffaltii kaffaluu dandeenyaa. Kaardii EBT fi personal identification number (lakkoofsa eenyummaa dhuunfaa) (PIN) keessan nageenya fi nageenya qabu qabadhaa.
- **Kaardii EBT Haftee Ol'aanaa Qabu:** Yeroo tokkotti faayidaa keessan ji'ootaaf yoo hin fayyadamne ykn ji'oota hedduu booda hafteen ol'aanaa qabdan yoo kuufattan, haala keessan ykn barbaachisummaa faayidaa keessan ilaaluuf isin qunnamuu dandeenyaa.

Waanota Isin Beekuu Qabdan (Nyaata Barbaachisoo)

- **Odeeffannoo waa'ee namoota Nyaata Barbaachisoo argachuuf iyyatanii** odeeffannoosun sirrii ta'uusisaan mirkaneessuuf dhaabbilee Federaalaa biroof ergina. Odeeffannoosun kamiyyuu sirrii yoo ta'e namoonni iyyatan Nyaata Barbaachisoo argachuuf dhiisuudanda'a. Namni tokko odeeffannoo sirrii akka hin taane osoo beeku yoo kenne yakkaan himatamuudanda'a. Adabbiin itti yaadanii seera Nyaata Barbaachisoo cabsuu sagantichaaf guutuu akka hin taane gochuu irraa eegalee, hanga adabbii maallaqaa, ykn tarri hidhhaa gidduutti garaagarummaa qaba.
- **Gargaarsa nyaataa** keessan waan gatti guddaa qabu kan akka maallaqaa, qorichoota sammuu namma hadoochu, meeshaa waraanaa, ykn nyaataa daldalaayayyamame irraa (daldala seeraan alaa) irraa hin taane yoo gurgurtaan, gurguruuf, jijiiruuf ykn arjoomtan yoo ta'e, faayidaa gargaarsa nyaataa a yeroo xiqqaa waggaa tokkoo hanga yakka jalqabaa irratti umurii guutuu ulaagaa keessaa ba'uutti adabiisa. Kutaa Washington keessaa baatee kutaa bira keessatti faayidaa argachuuf yoo iyyattellee ulaagaa keessaa ba'uun itti fufa.
- **Ulaagaalee hojii Nyaata Bu'uuraa irratti hirmaachuu yoo si irraa barbaadame**, fi hirmaachuu yoo dadhabde, ji'a tokkoof fi hanga ulaagaalee hojii kufaati jalqabaa guutuutti ulaagaa guutuu irraa dhorkamuu dandeessa; ji'a sadii fi hanga kufaati lammaffaa duukaa buututti; akkasumas ji'a jahaa fi hanga yeroo sadaffaaf fi yeroo hundumaa sana booda duukaa buututti.
- **Akka akeekkachiisa adabbii Nyaata Barbaachisaa fuula kana irratti tarreffame keessatti ibsametti seera sagantaa Nyaata Bu'uuraa** cabsuu keetiin sagantaa Nyaata Bu'uuraa irraa kaafamuu dandeessa.
- **Muummichi baasii kana Nyaata Barbaachisaa akka hammatu yoo barbaadde baasii maatii gabaasi.** Yoo baasii kana gabaasuu fi ragaa hin kennine ta'e, Nyaata Barbaachisaa dabalataa argachuuf akka dandeessan murteessuuf baasii kana akka fayyadamnu akka hin barbaanne ibsaa jirta.

Waanota Beekuu Qabdan (Maallaqa Callaa)

- **Temporary Assistance for Needy Families (Gargaarsa Yeroo Maatii Rakkataa) (TANF)** argachuudhaan mirga deeggarsa daa'imaa fi haadha warraa keessanii Division of Child Support.(Damee Deeggarsa Daa'immaniif) ramadda. Kana jechuun DCS deeggarsa liqii siif qabu hanga gargaarsa mootummaa ati argattuutti qabachuu danda'a. **Kaffaltii deeggarsa daa'imaa ykn faayidaalee** daa'imaaaf yeroo TANF irra jirtu yoo argatte hatattamaan DCStti himuu qabda.
- **TANF** argachuuf yoo dhaabde waa'ee jijiirama deeggarsa daa'imaa irratti dhiibbaa geessisu kamiyyuu DCStti himuu qabda, kan akka daa'imichi socho'e ykn teessoon koo jijiirame jedhu.
- **TANF yoo argatte, baasii mana jireenyaa yeroo hatattamaa kaffaluuf gargaaruuf maallaqa dabalataa gaafachuu** dandeessa.

Akkaataa seera mirga siivilii federaalaa fi dambii fi imaammata mirga lammilee U.S. Department of Agriculture (Muummee Qonnaa Ameerikaa) (USDA) tiin, dhaabbati kun bu'uura sanyii, bifa, madda sabaa, saala (eenyummamaa koorniyaa fi fedhii saalaa dabalatee), kutaa amantiitiin, qaama miidhamummaa, umrii, ilaalcha siyaasaa, ykn sochii mirga siivilii kanaan dura raawwatameef haaloo ba'uun ykn deebisuu ilaalchisee loogii goochuun dhorkaadha .

Odeeffannoos sagantichaaf afaanota Ingilffaatiin ala ta'een akka dhiyaatu taasifamuu ni danda'a. Namoonni qaama miidhamtoonni odeeffannoo sagantaa argachuuf mala qunnamti filannoo barbaadan (fkn, Bireeli, maxxansa guddaa, teepii sagalee, American Sign Language (Afaan Mallattoo Ameerikaa)), ejensii (konyaa ykn naannoo) bakka faayidaa argachuuf iyyatan qunnamuu qabu. Namoonni gurri isaanii hin dhageenye, dhageettii dadhabe ykn rakkoo dubbii qaban karaa Tajaajila Rileey Federaalaa (800) 877-8339 USDA qunnamuu ni danda'u.

Himata loogii sagantaa dhiyeessuuf, Himatamaan tokko Unka AD-3027, Unka Iyyannoo Loogii Sagantaa USDA kan toora interneetii irratti argamuu danda'u: <https://www.usda.gov/sites/default/files/documents/ad-3027.pdf>, waajjira USDA kamirraayyu, (833) 620-1071 bilbiluun, ykn xalayaa USDAf barreessuudhaan. Xalayaan sun maqaa himatamaa, teessoo, lakkofsa bilbilaa, fi ibsa barreeffamaa tarkaanfii loogii himatame bal'inaan gahaa ta'een qabaachuu qaba, kunis maalummaa fi guyyaa sarbama mirga siivilii jedhame Assistant Secretary for Civil Rights (Gargaaraa Barreessaa Mirgoota Siivilii) (ASCR) beeksisuu qaba. Unkaan ykn xalayaan AD-3027 guutame gara:

- Poostaa ergi:** Food and Nutrition Service, USDA
1320 Braddock Place, Room 334
Alexandria VA 22314;
- Faaksii:** (833) 256-1665 ykn (202) 690-7442; ykn
- limeelii:** <mailto:FNSCivilRightsComplaints@usda.gov>

Dhaabbanni kun carraa walqixaa kan dhiyeessudha.

Armaan gaditti mallatteessuudhaan, faayidaa fi sagantaa DSHS argachuuf irratti mirgaa fi itti gaafatamummaa koo akka naaf ibsame ibseen jira. Sanada kana mallatteessuu yoon dide ulaagaa koo irratti dhiibbaa akka hin qabne nan hubadha garuu ammallee ulaagaalee sagantaa fi adabbii sagantaa ykn yakkaa raawwatiinsa qabuutti gaafatamummaa qaba.

MALLATTOO IYYATAA

GUYYAA

MALLATTOO IYYATAA WALIINII

GUYYAA